

Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Mariusz Błaszczak

BMP-0724-1-8/2016/PS

BMP-0722-1-10-11/2016/PS

Wniosek dnia 16.08.2016 v.

3830 podpis

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

16. 08. 2016

Wpł. Nr dz. 574 3830

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2016 roku

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

4929 16.08.16 JD-2

Szanowny Panie Marszałku

w nawiązaniu do pisma z dnia 13 lipca 2016 roku (sygn. BPS/043-22-463/16) dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Jerzego Wciśła podczas 22. posiedzenia Senatu RP w dniu 7 lipca 2016 roku w sprawie *zawieszenia małego ruchu granicznego* oraz wystąpień Pana Senatora z dnia 5 i 8 sierpnia 2016 roku skierowanych bezpośrednio do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w tożsamej sprawie uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Decyzja Polskiego Rządu o zawieszeniu stosowania art. 5 ust. 1 polsko-rosyjskiej umowy *o zasadach małego ruchu granicznego* oraz art. 3 ust. 1 polsko-ukraińskiej umowy *o zasadach małego ruchu granicznego* została podjęta w okresie przygotowań do dwóch kluczowych wydarzeń o charakterze międzynarodowym – Szczytu Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (zwanego dalej Szczytem NATO) i Światowych Dni Młodzieży oraz stanowiła wyraz starań o zapewnienie najwyższego poziomu bezpieczeństwa w trakcie ww. wydarzeń. Podjęte działania ograniczyły zagrożenia związane z ewentualnym przybyciem do Polski osób z kategorii objętych ryzykiem. Nastąpiło skuteczniejsze monitorowanie przepływu osób, co uniemożliwiło napływ osób niepożądanych, nie utrudniając jednocześnie przemieszczania się osobom podróżującym w dobrych intencjach na podstawie ruchu wizowego.

Źródłem podjętych decyzji o zawieszeniu umów dotyczących zasad małego ruchu granicznego były przede wszystkim względy bezpieczeństwa i obowiązek jaki spoczywa na organach polskiej administracji, aby zapewniać nie tylko dobrobyt ekonomiczny obywateli, ale przede wszystkim ich bezpieczeństwo. Bezpieczeństwo obywateli stanowi bowiem dla Rządu Rzeczypospolitej Polskiej (RP) najwyższy priorytet, dlatego też podejmowane w tym obszarze działania nie mogą być warunkowane

intereselem ekonomicznym, w szczególności jeśli zagrożenie bezpieczeństwa miałyby mieć charakter powszechny.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż informacje zgromadzone przez polskie służby wskazują na zagrożenia bezpieczeństwa oraz działania, których skutkiem może być destabilizacja w Polsce, podobnie jak miało to miejsce w innych krajach regionu. Przykładem powyższego mogą być działania podejmowane przez Rosję na Ukrainie przed aneksją Krymu oraz próba destabilizacji sytuacji w państwach bałtyckich. Należy również zauważyć, że dostępne informacje wskazują na intensyfikowanie się takiego zagrożenia. Zjawiska te nie mogą zostać zbagatelizowane, w związku z czym jedyną decyzją, jaka mogła zostać podjęta, było podtrzymanie czasowego zawieszenia stosowania umowy o małym ruchu granicznym z Federacją Rosyjską.

Chciałbym także zauważyć, że mając na uwadze stopień zmilitaryzowania Obwodu Kaliningradzkiego, Rząd RP będzie podejmował wszystkie niezbędne działania w obszarze zabezpieczenia granic państwowych uwzględniając wszelkie uwarunkowania w zakresie bezpieczeństwa. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że Prawo i Sprawiedliwość już w momencie ustanowienia małego ruchu granicznego z Federacją Rosyjską wyrażało obawy dotyczące aspektów szeroko rozumianego bezpieczeństwa państwa, co obecnie się zmaterializowało.

Decyzje o zawieszeniu stosowania umów o zasadach małego ruchu granicznego mają charakter czasowy. Mały ruch graniczny na granicy z Ukrainą został już przywrócony. W odniesieniu do granicy z Rosją, mały ruch graniczny zostanie przywrócony wówczas gdy ustaną przesłanki, które stały u podstaw decyzji o jego zawieszeniu.

Odnosząc się do zastrzeżeń Pana Senatora dotyczących nieprzywracania małego ruchu granicznego z Federacją Rosyjską należy przy tym odnotować sposób i formę reakcji Rosji na zawieszenie stosowania umowy o zasadach małego ruchu granicznego. O ile administracja ukraińska, przyjęta z pełnym zrozumieniem działania podjęte przez polski rząd, administracja rosyjska w trybie natychmiastowym podjęła działania odwetowe. Zawiesiła stosowanie umowy o zasadach małego ruchu granicznego również w odniesieniu do polskich obywateli oraz komunikowała w mediach negatywne oceny podejmowanych przez Polskę działań. Taka aktywność Federacji Rosyjskiej wpisuje się w wielomiesięczny, a nawet wieloletni trend działań w odniesieniu do Polski nie tylko wymiarze politycznym, ale także dotyczy całokształtu relacji z naszym krajem. W tym miejscu warto zaznaczyć, że ponawiane okresowo embargo na import polskiej żywności do Rosji nie stanowi obiecujących prognoz do rozwoju stosunków gospodarczych, szczególnie w zakresie drobnego handlu czy produkcji rolniczej.

Na marginesie należy dodać, że w dniu 3 sierpnia 2016 roku pełniąca obowiązki ministra do spraw międzynarodowych i kontaktów międzyregionalnych rządu Obwodu Kaliningradzkiego oświadczyła, że gospodarka Obwodu Kaliningradzkiego nie poniesie strat z powodu wycofania się

przez Polskę ze stosowania umowy o małym ruchu granicznym. Zaznaczyła przy tym także, że umowa o małym ruchu granicznym nie stawiała ambitnych celów dotyczących wzrostu gospodarczego.

Warto podkreślić, że napotykalna na znaczne trudności współpraca z partnerem rosyjskim znajduje odzwierciedlenie nie tylko w działaniach podejmowanych przez Polskę. Litwa, sąsiadująca podobnie jak Polska z Obwodem Kaliningradzkim, do dziś nie zdecydowała się na podpisanie umowy z Rosją o małym ruchu granicznym. O braku stabilizacji w zakresie bezpieczeństwa w regionie świadczą również decyzje podjęte na niedawno zakończonym szczycie NATO dotyczące zwiększenia obecności sił sojuszu w Polsce oraz innych państwach regionu, a także utrzymania sankcji wobec Rosji, spowodowane m.in. postępującym dozbrajaniem w Obwodzie Kaliningradzkim.

Pragnę również zwrócić uwagę, w kontekście aspektów finansowo-społecznych związanych z omawianym zagadnieniem, na podjętą przez Radę Ministrów uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślaną z Zatoką Gdańską”, które to przedsięwzięcie było przez lata blokowane przez poprzedni Rząd RP. Realizacja ww. programu w latach 2016-2022 pozwoli na połączenie Zalewu Wiślanego z Zatoką Gdańską. Budowa drogi wodnej przez Mierzęję Wiślaną i Zalew Wiślaną umożliwi swobodną i całoroczną żeglugę statków morskich wszystkich bander do portu w Elblągu i innych portów Zalewu Wiślanego będących portami Unii Europejskiej (UE). Spowoduje to szybszy rozwój gospodarczy Elbląga, obszaru Zalewu Wiślanego i odblokowanie portów Trójmiasta, a także zapewni wzrost bezpieczeństwa w regionie przez wprowadzenie swobodnej żeglugi polskich okrętów marynarki wojennej i straży granicznej do portu w Elblągu. W efekcie inwestycja ta przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa granic zewnętrznych Unii Europejskiej i Zalewu Wiślanego (żegluga po nim znajduje się poza kontrolą UE). Jest to szczególnie ważne w kontekście istniejących zagrożeń geopolitycznych (obecnie swobodna żegluga po Zalewie Wiślanym jest utrudniona ze względu na ograniczenia wprowadzone przez Rosję).

Chciałbym również korzystając z okazji uprzejmie zwrócić uwagę Pana Senatora na konieczność unikania sytuacji generujących napięcie, jak miało to miejsce w przypadku wizyty Pana Senatora w Odessie, która wzbudziła wątpliwości zantagonizowanych sił politycznych na Ukrainie co do intencji i postaw polskich polityków w odniesieniu do Ukrainy, w tym w szczególności niezależności i suwerenności tego kraju.

z wyrazami szacunku

Otrzymuje: Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.